

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
(Мінфін)

вул. М. Грушевського 12/2 м. Київ 01008 тел. (044) 206-59-47, факс 425-90-26
e-mail: infomf@minfin.gov.ua, код ЄДРПОУ 00013480

від _____ 20__ р. № _____ На № _____ від _____ 20__ р.

Верховна Рада України
Народному депутату України
Геннадію ВАЦАКУ

Голові Верховної Ради України
Дмитру РАЗУМКОВУ

Про розгляд депутатського запиту

Шановний пане Вацак!

Міністерство фінансів України опрацювало Ваш депутатський запит від 03.03.2021 № 231-03/03 щодо забезпечення захисту прав фізичних осіб – споживачів послуг з мікрокредитування, надісланий листом Голови Верховної Ради України Д. Разумкова від 05.03.2021 № 11/10-370, і в межах своєї компетенції повідомляє.

Відповідно до статті 1 Цивільного кодексу України (далі – Кодекс) цивільним законодавством регулюються особисті немайнові та майнові відносини (цивільні відносини), засновані на юридичній рівності, вільному волевиявленні, майновій самостійності їх учасників.

Статтею 627 Кодексу передбачено, що сторони є вільними в укладенні договору, виборі контрагента та визначенні умов договору з урахуванням вимог цього Кодексу, інших актів цивільного законодавства, звичаїв ділового обороту, вимог розумності та справедливості.

При цьому, згідно із статтею 1054 Кодексу, кредитний договір є цивільним правочином, за яким банк або інша фінансова установа (кредитодавець) зобов'язується надати грошові кошти (кредит) позичальникові у розмірі та на умовах, встановлених договором, а позичальник зобов'язується повернути кредит та сплатити проценти.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B0400000065FC2E0010108300

Підписувач Марченко Сергій Михайлович

Дійсний з 03.04.2020 15:36:42 по 03.04.2022 15:36:42

Міністерство фінансів України

14030 01 2/0502 1 04 00 0000

З метою вдосконалення захисту прав споживачів у сфері мікрокредитування Законом України від 15.09.2020 № 891-IX доповнено статтю 21 Закону України «Про споживче кредитування» нормою, якою встановлено, що сукупна сума неустойки (штраф, пеня) та інших платежів, що підлягають сплаті споживачем за порушення виконання його зобов'язань на підставі договору про споживчий кредит, загальний розмір кредиту за яким не перевищує розміру однієї мінімальної заробітної плати, не може перевищувати розміру подвійної суми, одержаної споживачем за таким договором, і не може бути збільшена за домовленістю сторін.

За порушення виконання споживачем зобов'язань за договором про споживчий кредит, загальний розмір кредиту за яким не перевищує розміру однієї мінімальної заробітної плати, процентна ставка за кредитом, порядок її обчислення, порядок сплати процентів не можуть бути змінені у бік погіршення для споживача.

Крім того, з метою врегулювання питань щодо захисту прав споживачів - боржників та обмеження доступу до ринку потенційно недобросовісних колекторів Верховною Радою України 27.01.2021 у першому читанні прийнято проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту боржників при врегулюванні простроченої заборгованості» (реєстр. № 4241 від 21.10.2020), яким пропонується серед іншого наділити Національний банк України повноваженнями із здійснення нагляду за додержанням банками, іншими фінансовими установами та особами, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги, а також колекторськими компаніями законодавства про захист прав споживачів фінансових послуг, у тому числі вимог до взаємодії зі споживачами при врегулюванні простроченої заборгованості (вимог до етичної поведінки).

Також слід зазначити, що відповідно до вимог Законів України «Про Національний банк України», «Про споживче кредитування», «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» Постановою Правління Національного банку України від 11.02.2021 № 16 затверджені Правила розрахунку небанківськими фінансовими установами України загальної вартості кредиту для споживача та реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит.

Статтею 2 Закону України «Про Національний банк України» встановлено, що Національний банк України є центральним банком України, особливим центральним органом державного управління, юридичний статус, завдання, функції, повноваження і принципи організації якого визначаються Конституцією України, цим Законом та іншими законами України.

При цьому відповідно до Законів України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» та «Про Національний банк України» державне регулювання та нагляд на індивідуальній та консолідованій

основі на ринках небанківських фінансових послуг за діяльністю небанківських фінансових установ та інших осіб, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги, в тому числі їх перевірку, здійснює Національний банк України.

Статтею 56 Закону України «Про Національний банк України» встановлено, що Національний банк України видає нормативно-правові акти з питань, віднесених до його повноважень, які є обов'язковими для органів державної влади і органів місцевого самоврядування, банків, підприємств, організацій та установ незалежно від форм власності, а також для фізичних осіб.

При цьому прийняття та внесення змін до постанов Національного банку України є компетенцією Національного банку України.

З повагою

Міністр

Сергій МАРЧЕНКО

Апарат Верховної Ради України
КАРТКА ДОКУМЕНТА

450987

Кореспонденти Марченко С. М. Міністерство фінансів України
(всього 1)
Вид документа Відповідь на депутатський запит
Вих. № та дата кореспондента № ДСК 14030-01-2/9582 від 24.03.2021
Реєстр. № та дата реєстрації 105033 від 25.03.2021
Арк./прим. 3/1
Стислий зміст НА № 11/10-370 Про запит народного депутата України Вацака Г. А. щодо забезпечення захисту прав фізичних осіб - споживачів послуг з мікрокредитування

Проходження документа (особа, у якій є позначка «Оригінал»)	Дата передачі оригіналу ВСК	Дата отримання оригіналу	Підпис